

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA
Európske štrukturálne
a investičné fondy

OPERAČNÝ PROGRAM KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Možnosti budovania prvkov zelenej
infraštruktúry

24. 05. 2017

Ing. Peter Jány

Zelená infraštruktúra

- **Naše životné poistenie, náš prírodný kapitál: Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020**
 - **Prijatá 3.5.2011** Európskou komisiou
 - Zachovanie a podpora ekosystémov: „...*stratégia podpory využívania zelenej infraštruktúry*“
- **Stratégia podpory využívania zelenej infraštruktúry**
 - **Prijatá 6.5.2013** Európskou komisiou
 - Podpora zelenej infraštruktúry v hlavných oblastiach politiky (napr. v oblasti ochrany prírody, v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve, vo vodnom hospodárstve,...)
 - Podpora inovačných technológií, zlepšovanie výskumu a získavanie údajov
 - Zlepšovanie prístupu k financovaniu pre projekty v oblasti zelenej infraštruktúry
 - **Do konca roku 2017** EK preskúma pokrok pri vytváraní zelenej infraštruktúry a uverejní správu o získaných skúsenostiach spolu s odporúčaniami

Prvky zelenej infraštruktúry

- **Building a Green for Europe Environment Infrastructure (2013)**
 - Ekodukty – nadchody pre živočíchy
 - Zelené strechy a zelené steny
 - Účelové vytváranie nekosených kvetinových lúk
 - Rybovody
 - Trstinové a trávnaté záhony pri riekach
 - Delenie monokultúrnych polí na viacdruhové menšie celky
 - Nárazníkové zóny
 - Vytváranie multifunkčných zón – napr. produkcia potravín a zároveň oddych
 - Podchody pre chránené druhy živočíchov
 - Remízky a zelené aleje ako biokoridory

OPERAČNÝ PROGRAM
KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2014 - 2020

Globálnym cieľom OP KŽP je podporiť trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov, zabezpečujúce ochranu životného prostredia, aktívnu adaptáciu na zmenu klímy a podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva.

- Schválenie návrhu OP KŽP uznesením vlády SR č. 175/2014 dňa **16. 4. 2014**
- **Schwálenie OP KŽP Európskou komisiou – 28. 10. 2014**

Implementačná štruktúra:

Riadiaci orgán OP KŽP: **Ministerstvo životného prostredia SR**

Sprostredkovateľské orgány:

- Slovenská agentúra životného prostredia (PO 1, 2, 3 - ŠC 3.1.2)
- Slovenská inovačná a energetická agentúra (PO 4)
- Ministerstvo vnútra SR (PO 3 - ŠC 3.1.1, 3.1.3)

Alokácia OP KŽP po prioritných osiach

Celková alokácia OP KŽP je viac ako **4,31 mld. €** (KF 1,861 mld. €, ERDF 1,276 mld. €)

Z toho národné spolufinancovanie približne **1,172 mld. €**

Názov prioritnej osi	Alokácia OP KŽP v €	%	Fond
Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry	1 441 766 000	45,95	KF
Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	419 346 261	13,36	KF
Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy	260 901 369	8,31	EFRR
Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	938 886 480	29,92	EFRR
Prioritná os 5: Technická pomoc	77 000 000	2,45	EFRR
Celková alokácia z EŠIF	3 137 900 110		KF + EFRR

OPERAČNÝ PROGRAM
KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Prioritná os 1 (PO 1)

Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry (1 441,7 mil. €)

Investičná priorita 1.1 – Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie... **(402,8 mil. €)**

Investičná priorita 1.2 – Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie... **(519,1 mil. €)**

Investičná priorita 1.3 – Ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry **(129,3 mil. €)**

Investičná priorita 1.4 – Prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku **(390,4 mil. €)**

PO 1 - Investičná priorita 1.3 (IP 1.3)

Ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry (129,3 mil. €)

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1.3.1: Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä v rámci sústavy Natura 2000

A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy

B. Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry

C. Dobudovanie a skvalitnenie systému monitoringu druhov a biotopov európskeho významu a reportingu

D. Zlepšenie informovanosti a zapojenia kľúčových sektorov a verejnosti na úseku ochrany prírody a krajiny

OPERAČNÝ PROGRAM
KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

PO 1 – IP 1.3 – aktivita B. Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry

- zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov mimo chránených území
- eliminácia invázných druhov rastlín podľa vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z.
- **podpora prvkov zelenej infraštruktúry na miestnej úrovni**

Cieľové územia: celé územie SR - prednostne mimo chránených území

Prijímatelia: rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené MŽP SR s pôsobnosťou v oblasti ochrany prírody, Slovenská agentúra životného prostredia (aj ako prijímateľ národného projektu, v rámci ktorého bude pomoc poskytovaná ďalším subjektom v tejto oblasti ako užívateľom), vlastníci alebo užívatelia pozemkov mimo chránených území okrem fyzických osôb ktoré nie sú oprávnené na podnikanie

OPERAČNÝ PROGRAM
KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Vyhlásenie výzvy na B. aktivitu

- **Harmonogram výziev**
 - Júl 2017, v celkovej hodnote 13 mil. €
- **Zameranie - mimo schém štátnej pomoci**
 - Obnova biodiverzity a ekosystémov mimo chránených území
 - Eliminácia invázných druhov rastlín
 - **Zelená infraštruktúra**
 - RÚSES/MÚSES
- **Podpora zelenej infraštruktúry**
 - Podchody pre chránené druhy živočíchov (obojživelníky, vydry,...)
 - Remízky a zelené aleje ako biokoridory
- **Nebude predmetom podpory**
 - Obnova parkov a záhrad, resp. „zazelenanie betónových námestí“
 - Zelené steny a zelené strechy

Prioritná os 1 (PO1)

Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry

Investičná priorita 1.2 – Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

Špecifický cieľ 1.2.3: Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd

3 skupiny podporovaných aktivít, pričom iba 1 obsahuje ZI:

B. Zabezpečenie pozdĺžnej a laterálnej kontinuity vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch za účelom podpory biodiverzity a zabezpečovania ekosystémových služieb

- Výzva vyhlásená **24. februára 2017**, v celkovej výške **21 mil. €**
- Podpora opatrení:
 - spriechodnenie funkčných rybovodov
 - prebudovanie existujúcich prekážok na vodnom toku na sklzy a rampy

Prioritná os 2 (PO2)

Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami (419,3 mil. €)

Investičná priorita 2.1 – Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov

Špecifický cieľ 2.1.1: Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy

6 skupín podporovaných aktivít, pričom 3 obsahujú ZI:

A. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok

- Výzva vyhlásená 14. marca 2017, v celkovej výške 290 mil. €
- Podpora opatrení:
 - obnova brehovej vegetácie
 - zaústenie vodného toku do močiara resp. mokradňových území
 - budovanie vsakovacích rigolov
 - výstavba suchých poldrov, resp. retenčných nádrží

Prioritná os 2 (PO2)

B. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodných tokov

- Výzva vyhlásená vo **24. februára 2017**, v celkovej výške **50 mil. €**
- Podpora opatrení:
 - vytváranie a obnova remízok
 - delimitácia ornej pôdy na trvalý trávny porast
 - výsadba líniovej nelesnej drevinovej vegetácie bez zápoja – stromoradia
 - výstavba malých retenčných a detenčných nádrží na zachytávanie dažďovej vody a vody tečúcej mimo vodných tokov

C. Vodozadržné opatrenia v urbanizovanej krajine (intraviláne obcí)

- Vyhlásenie výzvy je plánované na **október 2017**, v celkovej výške **17 mil. €**
- Podpora by mala byť nameraná na:
 - vytváranie bioretenčných systémov na zadržiavanie zrážkovej vody (dažďové záhrady, zberné jazierka a pod.)
 - vsakovacie prvky (napr. vsakovacie pásy, infiltračné priekopy a pod.) alebo využívanie zatrávňovacích tvárnic

Podpora iných prvkov zelenej infraštruktúry

- Slovenská agentúra životného prostredia
 - Prostredníctvom **národného projektu** - v príprave
 - Pomoc poskytovaná obciam a mestám na tvorbu zelenej infraštruktúry
- Integrovaný regionálny operačný program (IROP)
 - Regionálne integrované územné stratégie (RIUS)
 - Udržateľný mestský rozvoj (UMR) – mestská funkčná oblasť – krajské mestá
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra
 - Ekodukty na existujúcich úsekoch diaľnic
- Program rozvoja vidieka SR
 - Úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov „zazelenanie“ obcí
- Programy cezhraničnej spolupráce Interreg V-A (SK-CZ, PL- SK, SK-HU, SK-AT)
 - Napr. budovanie ekostabilizačných prvkov v krajine a rozvoj vybraných prvkov zelenej infraštruktúry s cezhraničným charakterom, resp. turizmom

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ!

Ing. Peter Jány
Sekcia environmentálnych programov a projektov
odbor riadenia programov

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR

Nám. L. Štúra 1, 812 35 Bratislava

Pracovisko: Karloveská 2, 841 04 Bratislava

www.minzp.sk, www.op-kzp.sk